

HOVORIŤ O ODCHÁDZANÍ...

Mila Haugová

Kdesi v hĺbke konca päťdesiatych rokov 20. storočia som si (študentka Gymnázia v Leviciach) prečítala báseň, že je pozde (a samozrejme aj ostatné básne Ivana Kraska) a kdesi v hĺbke mňa sa zachytila myšlienka: takto písať, takto by som chcela písať. Bolo mi blízke to symbolické, bola mi blízka nostalgia básne ... jeho interpunkcia, výkričníky, bodkočiarky, tri bodky pomlčky – – – v predposlednom verši vlastne celý riadok.

A samozrejme téma a celková dikcia textu. Myslím, že to všetko navždy ovplyvnilo moje písanie, aj moje časté „výčitky“ v mojich básňach, kde ten, ktorý odišiel, neprišiel dokončiť započaté hovory. Tá naliehavosť a potreba duše hovoriť aj o odchádzaní a tak slovom zakončiť to, čo dušu bolí, rez a navždy rana po strate toho, čo milujeme.

Ivan Krasko je rodinné striebro slovenskej literatúry, ako to nazval kolega básnik Oleg Pastier.

Krasko stojí na začiatku modernej slovenskej poézie, stojí za to čítať ho aj teraz: za naliehavosť a krásu jeho slov, veršov, básní – myslím, že pre jubilujúcu *Kritiku & Kontext* by bol vhodný citát z inej skvelej Kraskovej básne Ja (napísanej okolo roku 1906!): „Je nutné myslieť, neodvratne nutné! Myslím...“

UŽ JE POZDE...

Už je pozde, nepamätáš –!
Nad horami vrcholí
veľký mesiac, nemý, bledý,
obličaj sťa mŕtvoly;

riedke mráčky tiahnu nebom,
kryjú mesiac závoji;
tiene blúdia siným poľom,
pokoj čuší po chvoji;

niekde v diaľke hlásnik trúbi
pozdňú nočnú hodinu,
ozveny sa duté vlnia,
až kdes' v tichu vyhnú –:

zrovna, zrovna jako vtedy!...
...Mesiac padá za hory –
a ty nejdeš dokončiť tie
započaté hovory –

Už je pozde, nepamätáš –!